

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซุด

อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา*

THE POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE: A CASE STUDY OF
KHUKHUD SUB-DISTRICT SATHINGPHRA DISTRICT
SONGKHLA PROVINCE

เกียรติศักดิ์ ขุนทอง

Kiatissak Khunthong

สันติ อุนจะนำ

Santi Aunjanam

พระมหาประทีป เขมจารี (ทองน้ำแก้ว)

Phramaha Pratin Khemajaree (Toungnamkaew)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: santi2509aun@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูซุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูซุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 364 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t - test และ สถิติ F - test นำเสนอข้อมูลผลการวิจัยโดยการบรรยายวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

* Received 8 October 2019; Revised 25 December 2019; Accepted 25 December 2019

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคุชูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคุชูด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คือ ประชาชนไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอแนะแนวทางพัฒนา ไม่มีโอกาสเข้าไปตรวจสอบ ไม่มีการประเมินผล และการทำงานของนักการเมือง ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้าน เพื่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการที่ดี

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ตำบลคุชูด, จังหวัดสงขลา

Abstract

The objectives of this research articles were : 1) to study the public participation in politics of the local people within Khukhud Sub- district, Sathingphra District, Songkhla Province. 2) to compare the public participation in politics of the local people within Khukhud Sub- district, Sathingphra District, Songkhla Province in term of variables of gender, ages, educational level and different occupations 3) to study the suggestion concerning problems and provide solutions about public participation in politics of the local people within Khukhud Sub- district, Sathingphra District, Songkhla Province. The research instruments used in the study is questionnaires. The research samplings consist of 364 local people; using computerized systematic program and summarizing by frequency, percentage, mean, standard deviation and the comparison of difference by using t-test and f-test.

The result of the research found that:

1. The public participation in politics of the local people within Khukhud Sub- district, Sathingphra District, Songkhla Province in the overall view was in moderate level. Focusing on earning, it was found that local people participating in genera lection was at the above average. Problem solving proposal,

participation in development activities, following up investigation and performance evaluation were at moderate level.

2. The comparison of the participation in politics of the local people within Khukhud Sub-district, Sathingphra District, Songkhla Province in term of variables of gender, ages, educational level and different occupations, it was found that there was not different in gender and age. The public participation in politics for those in educational and occupation differed at the significant rate of 0.05.

3. The suggestions on the public participation in politics of the local people. Local people did not have an opportunity to propose any developing idea. People did not have any chance to investigate. There was no evaluation. It was difficult to investigate politicians. Allowing people to share information before starting any government project. Allowing people to participate in political investigation. Setting up an evaluation procedure and preparing activity report of projects for updated and clearly information.

Keywords: Political Participation, Khukhud Sub-District, Songkhla Province.

บทนำ

การพัฒนาการเมืองไทย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ตามแบบอย่างของประเทศตะวันตกยังห่างไกลกัน เพราะมีอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาหลายประการ ได้แก่ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยเป็นประชาธิปไตยเฉพาะรูปแบบ คือ มีสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน มีพรรคการเมือง ซึ่งเป็นการเลือกตั้งที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น ไม่ใช่ประชาธิปไตยตามเนื้อหาที่เป็นแก่นแท้ของประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยส่วนใหญ่ยังเมินเฉย ขาดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ใ้บุคคลเพียงกลุ่มเล็ก ๆ มาเป็นผู้กำหนดนโยบายในการปกครอง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาธิปไตยของไทยต้องล้มลุกคลุกคลาน ไม่สามารถที่จะพัฒนาไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบได้ (บรรณิตรีชบุตร์, 2553)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและเป็นสถาบันที่เป็นรากฐานในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเรื่องการเมืองการบริหารมากขึ้น เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้นำที่มาจากการเลือกตั้งที่จะต้องเสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบได้คิด

และตัดสินใจเลือกก็ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนจึงขยายไปในระดับประเทศ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2542)

หน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยของสังคมไทย คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะมีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและมีหน้าที่ต้องทำกิจการในเขตตำบล เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชุมชน ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นแตกต่างกันในหลายๆ ปัจจัย เช่น ความพร้อมของประชาชน กลุ่มองค์กรในชุมชนต้องมีความตื่นตัวและมีความกระตือรือร้น และมีการเคลื่อนไหวของกลุ่ม องค์กร ชุมชน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและที่สำคัญองค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นกลไกการบริหารการจัดการในเขตตำบล เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง แต่ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาในหลายด้าน ที่ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและไม่ได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากนักการเมืองเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว จะไม่ค่อยเข้าไปหาประชาชน ไม่ชี้แจงการทำงาน หรือไม่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ประชาชนส่วนใหญ่มองนักการเมืองในแง่ลบ จึงไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้มีสำคัญทำให้การเมืองในระดับท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนาและส่งผลถึงการเมืองระดับชาติ และโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43 มาตรา 133 มาตรา 254 และมาตรา 256 เป็นต้น ได้ระบุการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยตรง (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2560) ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การพัฒนาการเมืองจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง (สิงห์คำ มณีจันสุข, 2561)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้อย่างถูกต้องและตรงกับปัญหามากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองไทยไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามกระบวนการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูขุดอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 4,097 คน (ฝ่ายทะเบียนราษฎร, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลคูขุดอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำนวน 364 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาร์โย โยมนัน (Taro Yamone) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้ามีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบมีคำตอบให้เลือกโดยสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยวัดระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ (Rating Scale) คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด การมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก การมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง การมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย และการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเนื้อหาและข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม

3.2 กำหนดขอบเขตของคำถามและร่างให้ครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามหลักวิชาการและด้านภาษาที่ใช้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา

3.4 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัครซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาจากประชาชนในตำบลคลองรี อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน

3.5 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

3.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช ถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บข้อมูลในแต่ละหมู่บ้านตามสัดส่วนที่กำหนด ใช้วิธีแบบบังเอิญโดยเดินลงพื้นที่เมื่อเจอกลุ่มเป้าหมายก็เก็บข้อมูลโดยไม่เจาะจงว่าเป็นใคร

4.3 ตรวจสอบและตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ

4.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 364 ชุด จากประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยแยกวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามตัวแปรตาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคะแนน ตามวิธีของไลเคิร์ท (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายของเบสต์ (Best) (วัน เดชพิชัย, 2535) โดยการจัดระดับเป็น 3 ระดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามตัวแปรตาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับคะแนน เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของประชาชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยใช้ สถิติ t - test และ F - test กรณีพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' - test)

ตอนที่ 5 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข จากคำถามปลายเปิดนำเสนอเชิงพรรณนา

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ สถิติพื้นฐาน มีดังนี้ 1) การแจกแจงความถี่ 2) ค่าร้อยละ 3) ค่าเฉลี่ย (mean) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) (สงศรี ชมภูวงศ์, 2547) การทดสอบ t ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้ t-test 7) ทดสอบเอฟ (F - test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Anova) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ใน

ระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า มีส่วนร่วมในประเด็นพูดคุยชักชวนให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นไปลงคะแนนเลือกตั้งให้บุคคลที่ท่านคิดว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ด้านการเสนอปัญหาแนวทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นติดตามข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอิสระ พบว่า

1. ประชาชนตำบลคูซูดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนตำบลคูซูดทุกช่วงอายุมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มอายุ 25 – 34 ปี 35 – 44 ปี และ 45 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

3. ประชาชนตำบลคูซูดทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ ทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ประชาชนตำบลคูซูดทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอาชีพเกษตรกรรม รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ค้าขายธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพนักศึกษามีส่วนร่วมในด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา และด้านการ

ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ ทุกอาชีพมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคุชูด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 4 ด้าน

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ประชาชนเบื่อการเลือกตั้ง เบื่อการเมือง ขาดการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอย่างทั่วถึง ประชาชนไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

และมีการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง แนวทางแก้ไข คือ ต้องรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สร้างจิตสำนึกกว่าเป็นหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย และควรมีการปราบปรามการซื้อสิทธิ ขายเสียง และผู้ที่ซื้อสิทธิพลทางการเมืองอย่างจริงจัง

ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ได้แก่ นักการเมืองเสนอแนวทางทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ประชาชนทั่วไปไม่มีโอกาสเข้าไปเสนอแนวทางการพัฒนา และมีการทุจริตในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ทำให้พัฒนาได้น้อย แนวทางแก้ไข คือ ต้องให้มีผู้รับความคิดเห็นและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ในการจัดทำโครงการควรมีการทำประชาพิจารณ์ลดการเห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูด คิด ทำในการพัฒนา

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย ไม่สนใจร่วมกิจกรรม ไม่มีเวลาเข้าร่วม มีการทำกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม ประชาชนส่วนมากไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่มีกิจกรรมให้ประชาชนทำร่วมกัน และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมน้อยเกินไปทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร แนวทางแก้ไข คือ ต้องจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจริง ๆ ให้หน่วยงานราชการจัดกิจกรรมโดยให้ทำร่วมกันในชุมชน และให้จัดกิจกรรมให้ตรงกับวันหยุด

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ไม่มีการประเมินผล ประชาชนไม่ได้ตรวจสอบ การทำงานของนักการเมืองยากต่อการตรวจสอบ และประชาชนไม่กล้าตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองกลัวอันตราย แนวทางแก้ไข คือ ประชาชนต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต ให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง ราชการต้องชี้แจงการดำเนินงานให้ประชาชนทราบเป็นระยะ ๆ และให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่ทำการตรวจสอบ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคุชูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ตำบลคุชูด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า เพราะประชาชนตระหนักในหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยที่จะต้องไปเลือกตั้ง การไปเลือกผู้แทนที่จะเข้าไปทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน และที่สำคัญประชาชนส่วนใหญ่กลัวถูกตัดสิทธิทางการเมืองถ้าไม่ไปเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีประชาชนไม่น้อยเข้าใจว่าถ้าไม่ไปเลือกตั้งถือว่าผิดกฎหมาย จึงไม่ยอมทำผิดกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศิริสมบัติ ที่พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานีโดย

รวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง (ปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศรีศรี, 2547) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ เพชรขาว ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่วังจำนวน 385 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพราะประชาชนตื่นตัวในเรื่องการเมืองมากขึ้นและเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว (สวัสดิ์ เพชรขาว, 2550)

และจากผลการวิจัย พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้ กระแสประชาธิปไตยกำลังเบ่งบาน ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเป็นอย่างมาก อีกทั้งส่วนราชการต่าง ๆ ก็ได้ส่งเสริมให้มีการณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ของตนในระบบประชาธิปไตย ซึ่ง สอดคล้องกับ ชิงชัย ศิริโวหาร ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อยซอมน้อย อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนไปลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มอยู่ในระดับมาก (ชิงชัย ศิริโวหาร, 2550)

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซอด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จำแนกตามสถานภาพดังนี้

เพศ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศสามารถที่จะแสดงออกในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะของกิจกรรมได้เสมอทั้งเพศชายและเพศหญิง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจทางการเมืองของแต่ละบุคคล เพศจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะกระทำโดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อม ต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือการทำงานของรัฐบาลไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ รวมถึงกิจกรรมง่าย ๆ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2526)

อายุ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซอด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาที่มี อายุ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เนื่องจากช่วงอายุของแต่ละบุคคลแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ความเป็นผู้น้อย ที่มีความตระหนักรู้

มีความนึกคิดรอบคอบและมีความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อายุจึงมีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองเข้าไปเป็นผู้แทนในการบริหารท้องถิ่นของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิทธิพันธุ์ พุทธหุน พบว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมของประชาชนที่มุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันออกไป (สิทธิพันธุ์ พุทธหุน, 2541) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คันธรส แสนวนค์ ที่ได้ศึกษาเรื่องความรู้สึกสัมฤทธิ์ผลทางการเมืองและความสนใจทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกสัมฤทธิ์ผลทางการเมืองและความสนใจทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (คันธรส แสนวนค์, 2539)

การศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาน้อยเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ ส่วนผู้มีการศึกษาสูงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง ด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งเอง การเป็นผู้นำกลุ่ม เป็นผู้บริหารโดยมีตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บวรศักดิ์ อูวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า ความสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย เป็นการแสดงตนเป็นผู้มีความสนใจทางการเมืองเช่น ร่วมพูดคุยทางการเมือง การไปเลือกตั้ง เป็นผู้เปิดประเด็นพูดคุยเรื่องการเมืองให้คนอื่น พยายามพูดชักชวนให้ผู้อื่นเลือกผู้ที่ตนสนับสนุนร่วมประชาสัมพันธ์ทางการเมือง ความสนใจ และมีส่วนร่วมมาก ได้แก่ การร่วมกิจกรรมของพรรค เช่น เข้าร่วมประชุม เป็นต้น (บวรศักดิ์ อูวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548)

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอาชีพ ทำให้มีความสนใจและให้ความสำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน โดยเฉพาะประชาชนที่มีอาชีพอิสระ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีเวลาให้ความสนใจทางการเมือง อีกทั้งประชาชนที่มีอาชีพเดียวกันจะสามารถรวมกลุ่มกันในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดีกว่า เนื่องจากมีลักษณะร่วมกันโดยการสนทนาหรือวิจารณ์ทางการเมืองมีผลกระทบต่ออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรทิพย์ มีมาก และคณะ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้ อาจจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ (วรทิพย์ มีมาก และคณะ, 2547) และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษา เฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่

ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ต้องใช้เวลาหาเลี้ยงชีพ ยังส่งผลต่อความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองเลือกตั้งในระดับต่ำ และที่สำคัญคือต้องมีแรงจูงใจเช่น เงินทอง สิ่งของ หรือมีผลประโยชน์แทน จึงจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ, 2548)

สรุป

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูขุด อำเภอสตงพระ จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคูขุด อำเภอสตงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นการแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่ง ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคือ การให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาประเทศเพื่อให้ประเทศมีความเจริญ และยังเป็นการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนอีกด้วย

เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญกับการพัฒนาทางการเมือง ประชาชนในประเทศควรได้รับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองหรือเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้ประชาธิปไตยนั้นเป็นประชาธิปไตยที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริง ไม่เพียงแต่เข้าไปเลือกตั้งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมเพียงเพราะหน้าที่หรือเพียงเพราะเป็นกฎข้อบังคับเท่านั้น จากการให้บริการด้านการศึกษาที่รัฐได้ให้บริการแก่ประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เมืองกลุ่มประชาชนเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้พอสมควรในการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ การเสนอข้อเท็จจริงทางการเมืองของประชาชน และระบบ การมีส่วนร่วมทางการเมือง หากประชาชนมีความสนใจในทางการเมือง มีการเปิดรับข่าวสารและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นหรือช่วยถ่ายทอดข้อมูลที่ถูกต้องให้สังคมได้รับรู้และกระตุ้นให้คนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในทางที่ถูกต้องก็จะส่งผลทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นได้

ดังนั้น การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะสามารถดำรงอยู่ได้นั้น อยู่ที่ประชาชนจะต้องมีความศรัทธาความเชื่อมั่น และเล็งเห็นถึงประโยชน์ของระบอบการเมืองการปกครองแบบนั้นเสียก่อน ซึ่งก็คือประชาชนจะต้องมีทัศนคติที่ไม่เป็นปฏิปักษ์หรือทัศนคติที่ไม่ขัดแย้งต่อระบอบการเมือง เพราะในแนวทางจิตวิทยาแล้ว ทัศนคติเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่อยู่ในจิตใจ

ของบุคคล หากเมื่อมีสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับความเชื่อมั่น และทัศนคติแล้ว บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมปรากฏออกมา ดังนั้น ทัศนคติจึงมีความสำคัญต่อการตอบสนองของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นก็คือ บุคคลมีพฤติกรรมอย่างไรนั้น ก็จะมีทัศนคติเป็นเครื่องกำหนด ส่วนพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคล คือสิ่งที่กำหนดชนิดของระบบการเมือง และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการเมือง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา โดยเลือกทำการวิจัยกับกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคูซูด อำเภอสังขละ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองมาโดยตลอด มีการเข้าร่วมทางการเมือง เช่น ลงสมัครรับเลือกตั้ง ออกเสียงเลือกตั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความเหมาะสมที่จะทำการวิจัยกลุ่มประชากรดังกล่าว โดยจะศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาซึ่งการพัฒนาทางการเมือง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูซูด อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลาทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีส่วนร่วมมากที่สุดและอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าด้านที่มีส่วนร่วมน้อยควรได้รับการปรับปรุงก่อนด้านอื่น ๆ ผู้ศึกษาวิจัยได้สรุปและเห็นควรเสนอแนะปรับปรุง ดังนี้

1.1 สถาบันทางการเมือง ควรจัดกิจกรรมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง รมว.ฯ ให้นักการเมืองประพฤติกรรมให้เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ ประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ดีต่อการเมืองการปกครองและระบอบประชาธิปไตย

1.2 หน่วยงานภาครัฐ ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยกับประชาชน อาทิเช่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองแบบประชาธิปไตย ปราบปรามและลงโทษข้าราชการที่ทุจริต นักการเมืองที่คอร์รัปชั่น เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย

1.3 การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนองนโยบายของภาครัฐโดยส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างใกล้ชิด แก้ปัญหาพื้นฐานของประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 ควรนำผลการวิจัยที่ค้นพบจากการวิจัยนี้ ไปประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น คือ

1.4.1 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจริง ๆ และให้คนในชุมชนทำกิจกรรมร่วมกันและได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มขึ้น

1.4.2 ด้านการเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนา ควรปรับปรุงให้มีผู้รับความคิดเห็นและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ในการจัดทำโครงการควรมีการทำประชาพิจารณ์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูด คิด ทำในการพัฒนา และเสนอปัญหาสิ่งที่เป็นปัญหาของชุมชนจริง ๆ

1.4.3 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรปรับปรุงในการให้โอกาสประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรมีการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบตามความเป็นจริง เพื่อความโปร่งใส

1.4.4 ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมในการสร้างจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในสำคัญของการเลือกตั้งว่ามีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือประเทศชาติอย่างไร เพราะเมื่อไหร่ที่ประชาชนไม่สนใจทำหน้าที่เป็นหน่วยการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนก็จะลดลง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดค้านร้องเรียนผลการเลือกตั้งท้องถิ่น

2.3 ควรศึกษาปัจจัยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

2.4 ควรศึกษาวิจัย ด้วยวิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและข้อมูลทางคุณลักษณะอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาใช้วางแผนการพัฒนาต่อไป

2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลคูขุด อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ บริบทที่ต่างกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่กับการบริหารปกครองท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- คันธรส แสนวงศ์. (2539). ความรู้สึกสัมฤทธิ์ผลทางการเมืองและความสนใจทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชิงชัย ศิริไพบาร. (2550). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อยซ่อมแซมเหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก. ใน *รายงานการค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2553). *การพัฒนาการเมืองไทย*. นนทบุรี: วิทยาลัยการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น* (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2542). "การเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น" เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ. (2548). การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. ใน *การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศิริ. (2547). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ฝ่ายทะเบียนราษฎร. (2561). *ทะเบียนราษฎร (10 มิถุนายน 2561)*. สงขลา: ที่ว่าการอำเภอ สทิงพระ.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2526). *ข่าวสารการเมืองของคนไทย*. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- วรทิพย์ มีมาก และคณะ. (2547). *หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข*. กรุงเทพมหานคร: รำไพเฟลส.
- วัน เดชพิชัย. (2535). *คู่มือการวิจัยและประเมินผลโครงการทางการศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .
- สงศรี ชมภูวงศ์. (2547). *การวิจัย*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สวัสดี เพชรขาว. (2550). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน *รายงานการค้นคว้าอิสระ*. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิงห์คำ มณีจันสุข. (2561). ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 1(2), 109-120.
- สิทธิพันธ์ พุทธหนุน. (2541). *ทฤษฎีพัฒนาการเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.